

HOTĂRÎREA GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA
cu privire la Institutul Republican de Expertiză
Judiciară și Criminalistică de pe lângă Ministerul Justiției

Nr.512 din 21.06.2001

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.68-71/542 din 29.06.2001

* * *

Abrogat: 22.09.2006

[Hotărîrea Guvernului nr. 1052 din 12.09.2006](#)

Notă: În tot textul hotărîrii sintagma "Institutul Republican de Expertiză Judiciară și Criminologie de pe lângă Ministerul Justiției" se substituie prin sintagma "Institutul Republican de Expertiză Judiciară și Criminalistică de pe lângă Ministerul Justiției" conform Hot.Guv. [nr.1147 din 22.09.03](#), în vigoare 03.10.03

Întru executarea alineatului (6) al articolului 12 și articolului 45 din [Legea nr.1086-XIV din 23 iunie 2000](#) cu privire la expertiza judiciară, Guvernul Republicii Moldova HOTĂRĂȘTE:

1. Se creează Institutul Republican de Expertiză Judiciară și Criminalistică de pe lângă Ministerul Justiției prin reorganizarea Laboratorului central de cercetări științifice în domeniul expertizei judiciare.
2. Se aprobă Regulamentul Institutului Republican de Expertiză Judiciară și Criminalistică de pe lângă Ministerul Justiției (se anexează).
3. Se stabilește efectivul-limită al personalului scriptic al Institutului Republican de Expertiză Judiciară și Criminalistică în număr de 56 unități, cu fondul anual de retribuție conform legislației în vigoare.
4. Ministerul Justiției, în comun cu Ministerul Economiei, în termen de două luni, va elabora și prezenta Guvernului spre aprobare tarifele pentru serviciile cu plată prestate de către Institutul Republican de Expertiză Judiciară și Criminalistică de pe lângă Ministerul Justiției.
5. Se abrogă punctul 12 din [Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 199 din 2 aprilie 1996](#) "Cu privire la măsurile de intensificare a combaterii corupției, protecționismului și crimei organizate" (Monitorul Oficial, 1996, nr.34, art. 232).
6. În tot textul [Hotărîrii Guvernului Republicii Moldova nr.129 din 15 februarie 2000](#) "Cu privire la Ministerul Justiției al Republicii Moldova" (Monitorul Oficial, 2000, nr.19-20, art. 210) cuvintele "Institutul republican de cercetări științifice de expertiză judiciară și criminologie pe lângă Ministerul Justiției" se substituie prin cuvintele " Institutul Republican de Expertiză Judiciară și Criminologie de pe lângă Ministerul Justiției".

PRIM-MINISTRU
AL REPUBLICII MOLDOVA Vasile TARLEV

Contrasemnată:
Ministrul justiției Ion Morei

Chișinău, 21 iunie 2001.
Nr. 512.

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului
Republicii Moldova nr.512
din 21 iunie 2001

REGULAMENTUL
Institutului Republican de Expertiză Judiciară și Criminalistică
de pe lângă Ministerul Justiției

I. Principii generale

1. Institutul Republican de Expertiză Judiciară și Criminalistică de pe lângă Ministerul Justiției (denumirea abreviată - IREJC al MJ, în continuare - Institutul) este instituție de stat coordonatoare în sistemul instituțiilor de expertiză judiciară ale Republicii Moldova și este subordonat Ministerului Justiției.

[Pct.1 în redacția [Hot.Guv. nr.1147 din 22.09.03](#), în vigoare 03.10.03]

2. Institutul efectuează cercetări științifice în domeniul expertizei judiciare și criminologiei, elaborează planurile acestor cercetări, metodele eficiente de cercetare și aplicare a lor în practica expertizei judiciare și criminologiei, în combaterea criminalității și în înfăptuirea justiției.

3. În activitatea sa Institutul se călăuzește de Constituția Republicii Moldova, Legea cu privire la expertiza judiciară și alte legi, de hotărârile Parlamentului, decretele Președintelui Republicii Moldova, ordonanțele, hotărârile și dispozițiile Guvernului, precum și de prezentul Regulament.

4. Sarcinile principale ale Institutului sînt:

efectuarea expertizei judiciare conform legislației procesuale și altor acte normative care reglementează expertizarea judiciară;
generalizarea și analiza practicii de efectuare a expertizelor, elaborarea și realizarea măsurilor de perfecționare a expertizei judiciare și ale altor genuri de cercetări;

reciclarea colaboratorilor Institutului;

acordarea ajutorului metodic filialelor Institutului la efectuarea expertizelor, coordonarea activității acestora și asigurarea tehnico-materială a lor;

desfășurarea cercetărilor științifice în domeniul analizei, generalizării și prognozării proceselor privind evoluția criminalității;

efectuarea cercetărilor aplicative asupra criminalității;

realizarea investigațiilor științifice privind transformările structurale ale criminalității;

studierea proceselor de internaționalizare și fundamentarea direcțiilor prioritare de combatere a criminalității;

studierea realizărilor științifice ale altor țări în domeniul expertizei judiciare și criminologiei, colaborarea cu alte instituții de profil, organizații științifice și de învățămînt în scopul perfecționării practicii de expertiză, extinderii posibilităților ei și combaterii criminalității.

5. Efectivul-limită al personalului scriptic se aprobă de Guvern.

Structura Institutului se elaborează și se perfecționează, reieșind din sarcinile și funcțiile ce-i revin, stabilite de prezentul Regulament planurile de cercetări științifice, și se aprobă de către Ministrul Justiției.

[Pct.5 modificat prin [Hot.Guv. nr.1147 din 22.09.03](#), în vigoare 03.10.03]

6. Sursele de finanțare ale activității Institutului sînt alocările din bugetul de stat și mijloacele încasate de la persoanele juridice și fizice pentru efectuarea expertizelor judiciare, cercetărilor științifice și a altor genuri de activitate.

În cazurile civile, plata expertizelor se face anticipat de către partea aflată în proces, care a solicitat efectuarea expertizei, fapt menționat în ordonanța sau încheierea de ordonare a expertizei.

În cazurile penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei

dispuse de către organul de urmărire penală și de instanța de judecată sînt suportate de către Institut din mijloacele bugetare de stat prevăzute pentru anii respectivi.

Tarifele pentru prestarea serviciilor cu plată se stabilesc de către Ministerul Justiției și Ministerul Economiei după coordonarea cu Ministerul Finanțelor.

[Pct.6 completat prin Hot.Guv. nr.1399 din 24.11.03, în vigoare 28.11.03]

7. Institutul este persoană juridică, are ștampilă cu Stema de Stat a Republicii Moldova și cu denumirea sa, dispune de conturi în instituțiile bancare.

Sediul Institutului Republican se află în mun. Chișinău.

În cadrul Institutului funcționează filialele în municipiile Cahul, Bălți, Orhei, Edineț, Căușeni.

În cazul necesității de producție pot fi deschise și alte filiale ale Institutului.

[Pct.7 completat prin Hot.Guv. nr.1147 din 22.09.03, în vigoare 03.10.03]

II. Funcțiile Institutului

8. În conformitate cu sarcinile ce-i revin, Institutul are următoarele funcții:

efectuează expertize judiciare;

determină problemele prioritare în domeniul expertizei judiciare și criminologiei, elaborează metodele, procedeele și tehnica expertizei judiciare în baza investigațiilor științifice și practicii avansate;

analizează și generalizează practica expertizelor judiciare, elaborează măsuri chemate să contribuie la îmbunătățirea folosirii expertizelor judiciare în scopul descoperirii infracțiunilor și examinării obiective a cauzelor în instanța de judecată;

elaborează măsuri pentru perfecționarea expertizelor complexe, cu participarea experților de diferite specialități și profiluri, în scopul întocmirii (sau formulării) concluziilor științific-argumentate la aprecierea circumstanțelor și cauzelor infracțiunilor;

desfășoară cercetări științifice fundamentale și aplicative, în baza cărora studiază starea, dinamica și structura criminalității, analizează cauzele și condițiile care servesc ca mediu favorabil pentru săvîrșirea crimelor;

efectuează prognoze ce țin de modificările structurale ale criminalității în corelație cu procesele economice, politice, social-culturale și de altă natură ce se desfășoară în societate;

elaborează și înaintează propuneri privind strategia și politica criminologică, precum și proiecte de acte normative vizînd prevenirea și contracararea criminalității;

organizează conferințe științifice și seminare teoretico-practice pentru generalizarea investițiilor științifice și schimbul de experiență cu colaboratorii organelor de drept și altor organe interesate;

elaborează indicații metodice, scrisori informaționale referitor la chestiunile ce țin de solicitarea și efectuarea expertizelor judiciare, obiectivitatea, concludența și importanța concluziilor experților în procedura judiciară;

colectează, acumulează și difuzează informația juridică și științifică, în scopul ridicării nivelului profesional al colaboratorilor Institutului;

creează mecanismul de monitorizare criminologică a activității statale în domeniul combaterii criminalității, informează populația despre problemele combaterii criminalității;

examinează petițiile și demersurile adresate Institutului și întreprinde măsuri în vederea soluționării lor;

prezintă rapoarte de constatare tehnico-științifică, destinate să soluționeze chestiuni ce nu țin de procedura judiciară, pentru rezolvarea cărora sînt folosite metodele și mijloacele expertizei

judiciare;
realizează pregătirea și atribuirea ulterioară a gradului de calificare expertului judiciar;
efectuează atestarea experților judicari;
ține Registrul de stat al experților judicari atestați;
efectuează recenzarea concluziilor de expertiză.

[Pct.8 completat prin Hot.Guv. nr.1147 din 22.09.03, în vigoare 03.10.03]

III. Drepturile Institutului

9. În scopul îndeplinirii sarcinilor încredințate, Institutul are dreptul:
- să ceară de la solicitantul expertizei recuperarea cheltuielilor suportate la efectuarea expertizei;
 - să remită fără efectuarea expertizei solicitate obiectele și materialele, care urmau a fi cercetate, dacă Institutul nu efectuează tipul respectiv de expertiză;
 - să propună solicitantului expertizei judiciare includerea în componența comisiei de expertiză a persoanelor din alte instituții, dacă cunoștințele lor speciale sînt necesare pentru întocmirea concluziei;
 - să atragă specialiști, lucrători științifici din alte organizații și instituții la elaborarea proiectelor de cercetare științifică, prin intermediul creării unor grupuri de lucru specializate provizorii sau în bază de contract;
 - să solicite și să primească, în modul stabilit, de la autoritățile publice informațiile necesare pentru realizarea scopurilor și sarcinilor atribuite competenței lor;
 - să colaboreze cu instituții similare ale altor state;
 - să realizeze orice altă activitate științifică, de producere, economică, ce nu contravine legislației.

IV. Genurile de expertiză efectuate de Institut

10. Institutul de expertiză efectuează următoarele expertize:
- 1) expertiza grafologică;
 - 2) expertiza de stabilire a autorului;
 - 3) expertiza tehnică a documentelor;
 - 4) expertiza bancnotelor și hîrtilor de valoare;
 - 5) expertiza trasologică;
 - 6) expertiza criminalistică a materialelor, substanțelor și a produselor acestora;
 - 7) expertiza armelor albe;
 - 8) expertiza balistică;
 - 9) expertiza tehnico-explozivă;
 - 10) expertiza videofonografică;
 - 11) expertiza fototehnică;
 - 12) expertiza portretului;
 - 13) expertiza fizico-chimică;
 - 14) expertiza tehnico-inginerească;
 - 15) expertiza transportului acvatic;
 - 16) expertiza tehnico-aeronautică (de transport aerian);
 - 17) expertiza judiciară tehnico-feroviară;
 - 18) expertiza tehnică a unităților de transport;
 - 19) expertiza tehnicii securității muncii;
 - 20) expertiza incendiară;
 - 21) expertiza tehnică în construcții;
 - 22) expertiza biologică;
 - 23) expertiza ecologică;
 - 24) expertiza agrară;
 - 25) expertiza solului;
 - 26) expertiza chimică;
 - 27) expertiza molecular-genetică;
 - 28) expertiza tehnologiilor informaționale, tehnicii computerizate și asigurării cu programe;

- 29) expertiza contabilă;
- 30) expertiza economico-financiară;
- 31) expertiza inginerico-economică;
- 32) expertiza merceologică;
- 33) expertiza automerceologică;
- 34) expertiza materialelor și proceselor tehnologice în diferite domenii ale activității industriale;
- 35) expertiza produselor alimentare;
- 36) expertiza legată de protecția drepturilor de autor asupra obiectelor proprietății intelectuale;
- 37) expertiza psihologică.

[Pct.10 în redacția Hot.Guv. nr.1147 din 22.09.03, în vigoare 03.10.03]

V. Organizarea activității Institutului

11. Institutul este condus de către director, numit și eliberat din funcție prin ordinul ministrului justiției.

Directorul Institutului numește în funcție vicedirectorii, după coordonarea cu ministrul justiției. Vicedirectorii se supun nemijlocit directorului Institutului și activează în limitele împuternicirilor încredințate lor de către directorul Institutului.

12. Directorul Institutului:

exercită conducerea generală a activității Institutului și poartă răspundere personală pentru îndeplinirea sarcinilor ce-i revin Institutului, pentru folosirea rațională a mijloacelor bugetare, păstrarea mijloacelor financiare și a valorilor materiale, autenticitatea indicilor evidenței și celor din dările de seamă; asigură respectarea și executarea legislației în domeniul expertizei judiciare, realizarea sarcinilor și funcțiilor ce derivă din prezentul Regulament;

distribue obligațiile și stabilește gradul de responsabilitate a vicedirectorilor, șefilor de laboratoare (filiale) și grupurilor specializate;

aprobă regulamentele subdiviziunilor interioare ale Institutului; angajează în serviciu și eliberează din funcție conducătorii filialelor, colaboratorii Institutului, stimulează activitatea lor, le aplică sancțiuni disciplinare;

aplică sistemul de contract la angajarea în serviciu a colaboratorilor, inclusiv a lucrătorilor științifici și specialiștilor din străinătate;

semnează documentele financiare și de altă natură;

aprobă statele de personal și devizul de cheltuieli în limitele efectivului numeric și fondului de remunerare;

organizează asigurarea tehnico-materială a Institutului;

stabilește salariile de funcție ale colaboratorilor Institutului, în corespundere cu cerințele legislației în vigoare, soluționează chestiunile referitoare la stabilirea sporurilor la salariu și achitarea premiilor;

soluționează chestiunile ce țin de perfecționare, stagieri și deplasări, acordă concedii colaboratorilor Institutului;

la recepționarea hotărârii sau încheierii despre numirea expertizei judiciare, pune în sarcina unui expert concret efectuarea acesteia sau unei comisii de experți care posedă într-un volum necesar cunoștințe speciale pentru a soluționa problemele formulate;

explică expertului (comisiei de experți), în sarcina căruia a fost pusă efectuarea expertizei, drepturile și obligațiile, prevăzute de lege, îl (îi) previne despre răspunderea penală pentru refuzul de a face concluzii și pentru darea intenționată a concluziei false, fapt despre care se întocmește o declarație, care este trimisă, împreună cu raportul de expertiză a expertului, organului care a dispus efectuarea expertizei;

asigură controlul asupra respectării termenelor de efectuare a expertizelor dispuse, plenitudinii și calității cercetărilor efectuate, fără a încălca principiul independenței experților;

În cazul în care efectuarea expertizei dispuse nu este prevăzută de prezentul Regulament, lipsește expertul de specialitatea concretă, baza tehnico-materială sau condițiile speciale pentru efectuarea cercetărilor, informează imediat despre aceasta organul care a dispus efectuarea expertizei, iar materialele expertizei sau se remit organului, sau, conform indicației scrise a acestuia, se transmit în altă instituție de expertiză. Expedierea materialelor pentru expertiză în instituția de expertiză judiciară sau în alt organ, care se află peste hotarele Republicii Moldova, trebuie să fie motivată (dispunerea unei expertize repetate, lipsa specialiștilor necesari, a aparatajului etc.);

La finisarea cercetărilor, expediază raportul de expertiză a expertului (raportul de constatare tehnico-științifică), obiectele cercetărilor și materialele dosarului organului sau persoanei care au dispus efectuarea expertizei;

exercită alte împuterniciri prevăzute de legislația în vigoare.

În lipsa directorului Institutului funcțiile acestuia le îndeplinește unul dintre vicedirectori.

[Pct. 12 completat prin Hot.Guv. nr.1147 din 22.09.03, în vigoare 03.10.03]

13. Directorul este în drept:

să remită fără executare hotărîrea sau decizia despre dispunerea expertizei judiciare, obiectele prezentate spre cercetare și materialele dosarului, dacă în instituția respectivă nu activează expertul de specialitatea concretă, lipsește baza tehnico-materială necesară sau condițiile speciale pentru efectuarea cercetărilor, indicînd motivele, potrivit cărora se efectuează remiterea;

să organizeze efectuarea expertizei judiciare cu participarea altor instituții, indicate în hotărîrea sau încheierea privind dispunerea efectuării expertizei judiciare;

să adreseze demersuri organului sau persoanei care au dispus efectuarea expertizei judiciare privind includerea în componența comisiei de experți a persoanelor care nu activează în instituția respectivă, dacă cunoștințele speciale ale acestora sînt necesare pentru formularea concluziei;

să transmită o parte din drepturi și obligații, legate de organizarea și efectuarea expertizei judiciare, adjunctului său, precum și conducătorului subdiviziunii structurale a organizației pe care o conduce;

să ceară de la organul sau persoana care a dispus efectuarea expertizei compensarea cheltuielilor ocazionate de:

a) compensarea pentru păstrarea de către organizația de transport a obiectelor cercetărilor parvenite pentru expertiza judiciară, cu excepția amenzilor pentru recepționarea lor tardivă de către instituția în cauză;

b) transportarea obiectelor, după cercetarea lor, cu excepția cheltuielilor poștale;

c) păstrarea obiectelor cercetate după expirarea a 5 zile din momentul înștiințării despre finisarea expertizei judiciare;

d) lichidarea consecințelor exploziilor, incendiilor și altor situații extreme, drept rezultat al recepționării de către instituția indicată a substanțelor cu pericol sporit, dacă organul sau persoana, care a dispus efectuarea expertizei judiciare, nu au informat conducătorul despre regulile speciale de utilizare a obiectelor indicate sau dacă acestea nu au fost ambalate în modul stabilit.

[Pct. 13 introdus prin Hot.Guv. nr.1147 din 22.09.03, în vigoare 03.10.03]

14. Conducătorul secției (laboratorului), acționînd conform indicațiilor directorului:

verifică dacă materialele recepționate corespund cerințelor legislației de procedură penală și de procedură civilă, precum și

Instrucțiunii cu privire la modul de efectuare a expertizelor judiciare în Institutul Republican de Expertiză Judiciară și Criminalistică de pe lângă Ministerul Justiției, aprobate de către directorul Institutului;

la ordonarea efectuării expertizei comisiei de experți, pune în sarcina unuia dintre ei elaborarea planului general de cercetare, coordonarea activităților altor experți și conducerea deliberării experților, totodată, conducătorul comisiei nu beneficiază de nici un avantaj, în raport cu ceilalți experți, la soluționarea în esență a chestiunii;

stabilește termenul concret de efectuare a expertizei, dacă acesta n-a fost stabilit de către directorul institutului sau vicedirector;

ia cunoștință de procesul și rezultatele cercetărilor efectuate de către experți, le acordă asistența metodică-științifică necesară, efectuează controlul calității expertizei;

verifică plenitudinea cercetării efectuate și temeinicia concluziilor, respectarea de către expert a recomandărilor metodice, calitatea formulării concluziei și a anexelor la ea și prezintă toate materialele dosarului, împreună cu concluzia expertului, directorului Institutului.

[Pct.14 introdus prin Hot.Guv. nr.1147 din 22.09.03, în vigoare 03.10.03]

15. Dacă directorul Institutului sau conducătorul laboratorului, luând cunoștință de concluzia expertului, va descoperi că cercetările sînt incomplete, că a fost încălcată metoda de cercetare, care au putut să condiționeze și au condiționat concluzii eronate sau perfectarea incorectă a acestuia, concluzia este remisă expertului pentru a introduce precizările și modificările necesare.

[Pct.15 introdus prin Hot.Guv. nr.1147 din 22.09.03, în vigoare 03.10.03]

16. Dacă expertul insistă asupra corectitudinii concluziei sale, directorul Institutului este în drept să dispună efectuarea expertizei unei comisii de experți cu participarea expertului care a efectuat cercetarea. Comisia de experți formulează concluzia în modul stabilit de lege.

[Pct.16 introdus prin Hot.Guv. nr.1147 din 22.09.03, în vigoare 03.10.03]

17. Pentru examinarea celor mai importante probleme cu caracter interdepartamental referitor la dezvoltarea expertizei judiciare, pe lângă Institut se creează un consiliu metodic-științific, care activează în baza unui regulament, aprobat de ministrul justiției.";

[Pct.17 introdus prin Hot.Guv. nr.1147 din 22.09.03, în vigoare 03.10.03]

13. În scopul exercitării atribuțiilor de serviciu, directorul Institutului emite ordine, organizează și controlează executarea lor.

*[Pct.14 exclus prin Hot.Guv. nr.1147 din 22.09.03, în vigoare 03.10.03]
[pct.15 devine pct.18]*

18. Reorganizarea sau lichidarea Institutului se efectuează în conformitate cu legislația.